

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 10. De Eutyche.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

rione se assument innocentes Quid tecum faciunt, qui sunt hec (peccatum originale) negando damnati? nunquam sine suspitione ea qua sibi sunt adversa, conveniunt. Ejicerentur denique, si tibi quoque similiter displicerent.

Porro prefati Episcopi, accepti à Nestorio beneficii memores, ei postea Ephesi suam strenuè navarunt operam contra orthodoxos & Synodum Ephesinam, adjungendo sese in Ephesino conciliabulo Joanni Antiocheno, qui cum Orientalibus suis sanctam illam Synodum impugnare & damnare præsumpsit. Sed obsequii Nestorio exhibiti Pelagianis Episcopis justam rependit mercedem Synodus, Pelagianam hæresim cum Nestoriana proscríbendo, & sectatores illius duobus canonibus, primo scilicet & quarto percellendo, de quibus Celestinus in sua ad eum synodali epistola, Patres Ephesini certiores fecerunt his verbis: Porro perlectis in sancta Synodo commentariis actorum in depositione impiorum Pelagianorum & Celestianorum, Celestii, Pelagii, Juliani, Persidii, Flori, Marcellini, Orontii, & eadem cum illis sentientium, que à pietate tua de ipsis decreta & constituta sunt, judicavimus & nos, ea solida firmaque permanere debere, & idem omnes tecum statuimus, eos pro depostiis habentes.

ARTICULUS X.

De Eutyche.

§. I.

De heresi Eutyche, ac gestis circa ipsum & ab ipso Constantinopoli.

Eutyches Constantinopoli presbyter & Archimandrita, cujus monasterii nomen memoriæ proditum non est, delirus senex imperitissimus, his Cyrilli verbis, *Unam Verbi naturam incarnatam*, malè intellectis, & ex odio Nestorianæ hæresis, quam antea acerimè insectatus fuerat; in nefandos ipse errores incidit, quos Flavianus Archiepiscopus Constantinopolitanus describit in sua ad sanctum Leonem epistola, quæ incipit, *Pietate. Iste*, inquit, *Eutyches absconditum in se languorem male seclæ retinens... inverecundè & impudenter in multos impietatem propriam præsumpsit inferre, dicens, ante inhumanationem quidem Salvatoris nostri Jesu Christi duas naturas esse divinitatis & humanitatis; post unionem vero unam naturam factam, neque sciens quod dicit, neque de quibus affirmat... Adjecit autem & aliam impietatem, dicens, Corpus Domini quod ex Maria factum est, non esse nostræ substantiæ, neque humane conspersionis; sed humanum quidem illud vocat, non tamen nobis consubstantiale, neque generici ejus secundam carnem.*

Eisdem Eutyche errores in alia ad eundem Leonem epistola, quæ incipit, *Nullas res*, sic exponit: *In sancta nostra Synodo assererat, instanter dicens, Dominum nostrum Jesum Christum non oportere consiteri de duabus naturis post humanam susceptionem, cum à nobis unius subsistentiæ & unius persone cognoscatur: neque carnem Domini coessentialem nobis subsistere, tanquam ex nobis susceptam, & coadunatam Deo verbo secundum subsistentiam: sed dicebat, Triginem quidem, qua eum genuit secundum carnem, consubstantialem nobis esse, ipsum autem Dominum non suscepisse ex ea carnem nobis consubstantialem: & corpus Domini non esse quidem corpus hominis, humanum verò corpus esse, quod est ex virgine. Hosce errores omnes palam evomuit Eutyches ipse in actione septima Constantinopolitani Concilii sub Flaviano, ubi inter alia hæc Hæresiarchæ verba leguntur: *Confiteor ex duabus naturis fuisse Dominum nostrum ante adunationem; post adunationem verò unam naturam confiteor.**

Eutychem hæc domi inter familiares frequenter agitantem sæpe admonuit Eusebius Dorilæi Episcopus,

ipsi amicus; sed cum nihil proficeret, rem ad Flavianum judicavit esse deferendam. Anno itaque 448. cum esset Constantinopoli triginta & duorum Episcoporum collectum Concilium, libellum Concilio obtulit Eusebius adversus Eutychem, quem accusans hæresicos, ad causam dicendam vocari postulabat.

Lecto Eusebii libello, ad Eutychem destinantur Joannes presbyter ac defensor, ac Andreas diaconus, qui cum nomine Synodi citent. Actione deinde secunda, postulante Eusebio, leguntur epistolæ Cyrilli duæ, una ad Nestorium, quæ incipit, *Obloquuntur*, & altera ad Joannem Antiochenum, quæ incipit, *Lærentur celi*, quarum utraque Eutyche hæresi adversatur maximè, atque ab Episcopis omnibus suscepra est. Actione tertia Joannes & Andreas, qui actione prima missi fuerant ad Eutychem, interrogati respondent illum dixisse nolle se egredi monasterio, in eoque se tanquam in sepulchro degere; Eusebium sibi jamdudum insensum esse; consentire se expositioni sanctorum Patrum, qui Nicææ & Ephesi congregati fuerunt; sic tamen ut si in aliquo lapsi essent, hoc neque reprehendere, neque suscipere, solas autem scripturas scrutari se, tanquam firmiores sanctorum Patrum expositionibus; post incarnationem verò Dei Verbi, hoc est, post nativitatem Domini nostri Jesu Christi, unam naturam adorare se, & hanc Dei incarnati & inhumanati.

Eadem actione tertia, supplicante Eusebio, ad Eutychem mittuntur Mamas & Theophilus presbyteri, cum epistola à Synodo scripta, qua secundò vocabatur Eutyches, qui Mamas & Theophilo ægrè ad se admissis, & lectis Synodi literis, responder sibi definitum esse, citrà mortis necessitatem non egredi monasterio: quo Eutyche responso per prefatos Mamas & Theophilum ad Synodum relato, Synodus eum tertio vocat per Memnonem & Epiphanium presbyteros, & Germanum diaconum, cum epistola, qua jubetur adesse Synodo. Actione quinta qui ad Eutychem missi fuerant, referunt eum septem dierum inducias petere, quo impetrato, tandem actione septima ad Synodum venit Eutyches cum magno silentio, ingenti monachorum & militum manu stipatus; mulieres à Flaviano & Patritio Florentino, quem adesse jussit Imperator, interrogatus, dogma suum pertinaciter professus est, atque idcirco damnatus à Synodo, & ab ea ab omni officio sacerdotali & monasterii primatu depositus, fideliumque communione privatus, eadem excommunicationis pœna his omnibus, qui cum eo communicarent, imposita.

Eutyches sic à Constantinopolitana Synodo damnatus, confestim confugit ad S. Leonem, misso ad eum supplici libello, eum libello, quem Eusebius prefatæ Synodo contra illum obtulerat, & in quo illi generatim tantum intendebat crimen hæresicos. Querebatur autem apud Summum Pontificem Eutyches, se immeritò ab Episcopis, Nestorianam hæresim instaurare volentibus, communione privatum, quamvis apertè Nicænam fidem profiteretur, & evocatus à Synodo, adfuisse, nec sui præsentiam denegasset: iniuper mentiebatur naviter, sese in ipso iudicio libellum appellationis ad Sedem Apostolicam obtulisse, nec tamen fuisse susceptum, qua ratione compellus fuerit, contestatorios libellos in Constantinopolitana urbe proponere.

Breviter ad Eutychem rescripsit Leo, eum, quem præ se tulerat adversus Nestorianam hæresim zelum laudans, ejus tamen dictis fide non adhibita: quare cum hæreticè suspensus, nec prudenter posset quidquam, incognitis rebus, in cuiusquam partis præjudicium definire, priusquam universa, quæ gesta fuerant, veraciter audivisset, scripsit ad Flavianum, jubens ut sibi quam plenissime ac lucidè omnia, quod ante facere debuerat, indicare festinaret; quin etiam ea de re ad Theodosium Imperatorem dedit litteras, in quibus accusabat Flaviani negligentiam.

Ad Leonem sine mora de Eutyche accuratè rescripsit Flavianus; & transmissis ad eum synodalibus actis, nequitiam Hæresiarchæ rexit; qua cognita, Leo

Leo Synodum suam convocavit, & ex ea celebrem illam epistolam, quæ incipit, *Lectis dilectionis tue litteris*, ad Flavianum scripsit, in qua primum notat imperitiam ac vecordiam Eutyche. Quibus, inquit, Eutyche... multum imprudens, & nimis imperitus ostenditur.... quam eruditionem de sacris novi & veteris testamenti paginis acquisivit, qui nec ipsius quidem symboli initia comprehendit? Et quod per totum mundum omnium regeneratorum voce deprecatur, istius adhuc senis corde non capitur. Nesciens igitur, quid deberet de Verbi Dei incarnatione sentire, &c. Deinde contra impium illius dogma duarum in Christo post unionem naturarum, divinæ & humanæ, veritatem luculentissimè exponit, & defendit.

Scripserat etiam Eutyche ad Petrum Ravennatem Episcopum, cognomento Chrysologum, ut eum sibi conciliaret, & mediatorem inter ipsum & Flavianum agere vellet. Rescripsit autem ad Eutychem Petrus, ipsum graviter, quamvis indirectè, culpans, eumque adhortans, ut se synodice S. Leonis epistolæ, utpote Sedis Apostolicæ iudicium infallibile continentis, submittat. In omnibus, inquit, hortamur te, ut his, quæ a beatissimo Papa Romano civitatis scripta sunt, obedienter attendas; quoniam beatus Petrus, qui in propria Sede & vivit & presidet (per successores suos) præsta (per eos) querentibus fidei veritatem. Tum hæc verba nunquam satis laudata subiicit: Nos enim post studio pacis & fidei, extra consensum Romanæ civitatis Episcopi, causas fidei audire non possumus.

Eutyche in hæretico proposito obfirmatus, & fretus patrocinio Chrysaphii Eunuichi, quem è sacro fonte susceperat, & impietati suæ consentientem habebat, simul & infensissimum Flavianum, quique plurimum tunc temporis poterat apud Theodosium juniorem, principem quidem religiosum, & fidei catholicæ studiosissimum, sed ob nimiam credulitatem & mediocritatem ingenii, opportunissimum aulicorum insidiis, Eutyche, inquam, Chrysaphii patrocinio fretus, nihil non, ut Flavianum perderet, & hæresim suam stabiliret, tentare ausus est.

Etenim ut non solum monachos, quos jam antequam à Constantinopolitana Synodo condemnaretur, missis ad eos tomis ejus dogmata continentibus, sollicitarat, sed etiam totam civitatem Constantinopolitanam ad seditionem commoveret, famosos libellos, injuriis & contumeliis adversus Flavianum repletos, publicè proposuit. Supplicem Imperatori obtulit libellum, in quo querebatur acta Synodo Constantinopolitana à notariis fuisse falsata; in quibus tamen, Imperatoris jussu coram Thalassio Cæsare in Cappadocia Episcopo & Florentio Patricio relictis, nihil omnino falsitatis inventum est. Flavianum hæreseos insinulavit, atque ita in fide suspectum reddidit Imperatori per Chrysaphium, ut Imperator virum sanctissimum & eximie catholicum jussit, scripto edere fidei suæ professionem. Denique per ipadonem suum à Theodosio obtinuit, ut Ephesum convocaretur generalis Synodus, in qua ejus causa, & iudicium Constantinopoli latum, & à Romano Pontifice, ad quem ipse appellaret, confirmatum, retractaretur, præside Dioscoro Alexandrino Patriarcha, homine nefario, & ejus impietati addictissimo.

§. II.

De gestis Ephesi in causa Eutyche.

Theodosius Chrysaphii criminationibus & calumniis in Flavianum & ejus Synodum exasperatus, eumque Nestorianam hæresim instaurare velle, malè suspicans, annuit Chrysaphio & Eutyche generalem Synodum postulantis. Synodum ergo generalem congregari jussit Ephesi, cui præesse voluit Dioscorum, ad quem tres scripsit epistolas, in quarum prima jubebat, eum venire Ephesum cum decem Metropolitanis Ægyptiæ diocesis subjectis, & decem aliis Episcopis, fide ac doctrina conspicuis, simulque significabat, nolle se Theodoretum, quem pridem soli suæ

Simonnet Theol. Tom. II.

Ecclesiæ vacare jussit, adesse, nisi secus videretur universæ Synodo. In secunda admonebat eum, à se nominatim invitatum fuisse Barumam Syrum Archimandritam, quem puritate vitæ & catholica fide probatissimum existimabat, sed reverà hominem hæreticum & scismaticum immanem. In tertia denique constituebat eum Synodi præsidem, asserens hoc universis, qui adessent, Episcopis placitum.

Aliis etiam Patriarchis & Metropolitanis, missis ad eos litteris, præcipit, ut adessent Kalendis Augusti. Flavianum quoque, & alios Episcopos, qui Eutychem Constantinopoli damnaverant, præsentem esse voluit; sed tacere, nec inter iudices censeretur, sed communem aliorum omnium Episcoporum sententiam expectare, quoniam ea quæ ab ipsis iudicata erant, retractarentur. Tum ut omnia peragerentur absque tumultu, eò misit Elpidium comitem sacri consistorii, Eulogium tribunum, & Notarium Prætorianum, cum militum præsidio.

Nominatim per litteras ad Synodum Imperator invitavit Leonem Romanum Pontificem, qui Imperatori, & ejus sorori Pulcheriæ rescripsit, id moris non esse, ut Romanus Pontifex ejusmodi Synodis per se adesset; præterea necessitate rerum præsentium se Romæ detineri; sed legatos, qui præsentiam ejus exhiberent in Synodo, à se missum iri, quod re ipsa præstitit: nam tres misit legatos, qui vicem ejus agerent, Julianum, Renatum, & Hilarum, cum synodica ad Concilium Ephesi celebrandum epistola, quæ incipit, *Religiosa clementissimi Principis fides*; in qua postquam Eutyche imperitiam & ejus hæresim breviter pertrinxit, sic prosequitur: *Fratres nostros Julianum Episcopum, Renatum presbyterum, & filium meum Hilarum diaconum, cumque his Dulcitium notarium probare nobis fidei, misi, qui vice mea sancto conventui vestre fraternitatis intersint, & communi vobiscum sententia, quæ Domino sint placitura, constituent*: hoc est, ut primitus persistere errore damnato, etiam de ipsius, qui imprudenter erravit, restitutione tractetur, si tamen doctrinam veritatis amplectens, sensus hæreticos, quibus imperitia ejus fuerat irretita, plenè apertèque propria voce & subscriptione damnaverit: quod etiam in libello, quem ad nos miserat, est professus spondens per omnia nostram securum esse sententiam.

Latrocinale igitur Concilium cæptum est anno Christi 449. sexto idus Augusti, & adfuerunt Episcopi circiter 360. Lectis litteris Imperatoris, Romani Pontificis legati petierunt, ut Leonis quoque synodica epistola coram legeretur, quod eludente Dioscoro factum non est. Eutyche deinde, Eusebio, qui illius accusator erat, rejecto, admissus est, & Synodo libellum confessionis obtulit; quo lecto, acta Constantinopoli sub Flaviano contra eundem Eutychem releguntur. Illis relictis in integrum restituitur Eutyche; restituto Eutyche, introducuntur ejus monachi, qui in Synodum supplicem adversus Flavianum offerunt libellum, in quo queruntur immeritò privatos se à Flaviano fidelium communione, & sacramentorum participatione, eò quod ab Eutyche discedere noluerint. Lecto libello, monachi adversus Episcopum suum rebelles & contumaces absoluntur ab excommunicatione, in qua novem jam ferè menses integros impenitentes manerant.

Exinde jubente Dioscoro releguntur acta in actione sexta Ephesinæ Synodi, ubi lecto symbolo à Nestorianis falsato, & à Charisio presbytero ad Synodum delato, Synodus statuerat, ne quis alteram ab ea, quam Nicæni Patres composuerunt, fidem aut proferre, aut conscribere, aut componere licitè posset: qui verò alteram fidem componere aut proferre auderet, si Episcopus esset vel clericus, deponeretur; si verò laicus, excommunicaretur. Post hæc Dioscorus contra Flavianum & Eusebium Dorilei Episcopum, tanquam Ephesini decreti transgressores, quod Nicæno symbolo non contenti, de fide novi aliquid constituisent, depositionis sententiam profert, frustrà ad illius genua accedentibus Episcopis, & deprecantibus,

Ff 2 ne

ne innocentem & immeritum Flavianum damnet; quod non solum non impetrant, sed etiam ab introductis militibus ita terrentur omnes, ut omnes Flaviani & Eusebii damnationi subscribant, exceptis tamen legatis Pontificiis, quorum alter, nempe Hilarus, alta voce intercedit. Flavianus oppressus à Dioscuro, ab iniusta illius sententia provocat, & appellat Romanum Pontificem, appellationisque libellum legatis Apostolica Sedis tradit. Cælius, multisque injuriis affectus, deportatur in exilium, ubi non multo post dolore plagarum, quas acceperat, extinguitur. Denique soluta Synodo, Epheso discedit Dioscorus, & in urbe Nicæa in Leonem Summum Pontificem fert excommunicationis sententiam, quam decem Episcopi Aegyptii, quos secum habebat, ipso cogente; inviti & gemebundi subscribunt.

Hilarus agere à manibus Dioscori elapsus, Romam venit ad Leonem, eumque de re tota certior facit. Leo Synodum convocat, in eaque omnia in Ephesino conciliabulo acta rescindit, & ad Theodosium scribit, obsecrans ut omnia in eo statu esse jubeat, in quo fuerunt ante omne iudicium, donec major ex toto orbe sacerdotum numerus congregetur, atque ut, quia & legati Apostolici fideliter reclamaverunt contra sententiam in Flavianum latam, & eidem libellum appellationis Flavianus dedit, generalem Synodum jubeat intra Italiam celebrari. Ad Pulcheriam quoque Augustam scribit, ut hanc suam supplicationem apud Theodosium, tanquam specialiter à Petro Apostolo legatione sibi commissa, dignetur asserere, ab eoque Concilium intra Italiam habendum impetrare laboret.

Idem à Theodosio, datis ad eum litteris, Leonis hortatu, Valentinianus, qui in Occidente imperabat, Galla Placidia mater ejus, & ejus uxor Licinia Eudoxia petierunt; sed nihil impetratum est: imò verò Theodosius, quem Chrysaphius sycophantiis suis infatuarat, legem edidit, qua Flavianum velut Nestorianæ hæreseos instauratorem infamabat, ejusque confirmabat depositionem, sicut & aliorum Episcoporum, quos exautoraverat Alexandrinus, Eusebii scilicet Dorilæi Episcopi, domni Patriarchæ Antiocheni, Theodoretæ, Iba, &c. Eadem lege jubebat, ut Episcopi universi Nicænam fidem subscriberent, & eum de sua subscriptione per proprias litteras certior facerent, &c.

Scribunt aliqui, Theodosium rei veritatem tandem compertisse; in eos, à quibus deceptus fuerat, animadvertisse; Chrysaphium relegasse, Eudoxiam conjugem suam verbis acerbissimis objurgasse, adeo ut ipsa Hierosolymam adeundi copiam petierit; Pulcheriam denique sororem suam, quam Chrysaphio & Eudoxia suadentibus, à rerum administratione removerat, honorifice revocasse, atque in pristinum Augustæ dignitatem restituisse; quod certe contingere non potuit, nisi postquam ad Valentinianum, Placidiam, & Liciniam rescripserat, eisque, quod petebant, abnuerat. At videmus Leonem ad Pulcheriam ut Augustam & summam rerum administrantem scripsisse ante pseudo-Synodum Ephesinam, imò & aliquantò post, quando ad impetrandum totius orbis intra Italiam Concilium scripsit Theodosio, qui tunc certo certius errorem nondum deposuerat.

Anno sequenti extincto Theodosio, Martianus, vir religione & bellica virtute eximius, Imperium capessit, & conjugem accepit Pulcheriam, quacum rei catholice constituendæ pari studio statim incumbit. Corpus Flaviani ab exilio Constantinopolim honorifice reveli jubet, & collocari in Apostolorum Basilica, in qua Constantinopolitani Episcopi inhumari solebant. Episcopos ob Flavianum depositos, & in exilium deportatos, ab exilio revocat, futuræ Synodi legitima sententia sedes suas recuperaturos. Chrysaphius malorum omnium auctor, Pulcheriæ nutu occiditur. Legati à Leone paulò ante Theodosii obitum, Abundius scilicet, & Asterius Episcopi, & Basilii & Senator presbyteri, Constantinopolim missi

honorifice excipiuntur à Martino. Anatolius, qui Flaviano successus fuerat, convocato Episcoporum concilio, cui interfuerunt legati Pontificii, Eutychem hæresim damnat, & unà cum aliis, qui aderant, Episcopis subscribit epistolam Leonis ad Flavianum, eamque ad alios Orientis Episcopos subscribendam destinat. Eutyches denique in exilium deportatur, de eoque deinceps altissimum silentium est.

Leone & Pulcheria hortantibus, Martianus generalem Synodum convocare statuit, primum Nicæam, quod Leonem ipsum, & alios Episcopos invitavit. Eò conveniunt Episcopi 630. ut testatur Liberatus in Breviario cap. 13. aut ad minimum 520. ut Patres ipsi in sua ad Leonem synodica epistola scripserunt. Eodem Leo legatos, qui vicem ejus agerent, & ejus nomine Synodo præficerent, misit Paschasium Lilybetanum in Sicilia Episcopum, & Lucentium Episcopum Asculanum, cum Bonifacio & Basilio presbyteris; quibus Imperatorem enixe rogantibus, ut præfens adesset Concilio, seque aliter ei interfuturos esse negantibus, Imperator Nicæa Chalcedonem Episcopos evocavit, ut propter vicinitatem loci ex urbe regia, cum opus foret, ad eos venire posset. Concilium itaque Chalcedone cæptum est VIII. idus Octob. anno 451. & actionibus sexdecim perfectum est. Nos hic quæ sex prioribus actionibus gesta sunt, & ad Eutychem causam pertinent, quanta fieri poterit brevitate perstringemus.

§. III.

De gestis Chalcedone in causa Eutychem.

Actione prima cum Dioscorus inter Episcopos suo loco confedisset, intercesserunt legati Pontificis, Paschasius & Lucentius, protestati se, ut Leo jussit, discessuros, si Dioscorum iudicis, & non potius rei locum teneret, quippe qui non iudicandus, sed iudicandus advenerat, quia cum personam iudicandi non haberet, eam agere præsumperat, & Synodum generalem ausus fuerat facere sine auctoritate Sedis Apostolicæ, quod nunquam licuit, nunquam factum est. Quod postulabant, obtinuerunt legati; & jumentibus Magistratibus ac Senatoribus, Dioscorus in medium transit, eique ex adverso oppositus est Eusebius Dorilæi Episcopus, qui illum accusaturus advenerat. Postulante Eusebio, perlecta sunt duarum Synodorum acta, Constantinopolitanæ scilicet, in qua damnatus fuerat Eutyches, & Ephesinæ latrocinialis, in qua Eutyches in integrum restitutus, & Flavianus cum Eusebio depositus fuerat; quibus perlectis, cum Eutychem malè restitutum, & Flavianum cum Eusebio injustè depositum fuisse liqueret, iudices ac senatus dixerunt, videri sibi justum esse, si ita placeret Imperatori, eidem depositionis poenæ subiacendos Dioscorum, Juvenalem Hierosolymitanum Episcopum, Thalassium Episcopum Cæsareæ Cappadociæ, Eusebium Episcopum Ancyre, Eustathium Episcopum Beryti, & Basilium Episcopum Seleuciæ Iauriæ, qui in latrocinio Ephesino principatum obtinuerant.

Actione secunda, præsentibus Magistratibus & Senatoribus, absente verò Dioscuro cum aliis sex Episcopis proximè nominatis, leguntur symbolum Nicænum, symbolum Constantinopolitanum, epistola Cyrilli ad Nestorium, quæ incipit, *Obloquentur*; alia ejusdem ad Joannem Antiochenum epistola, quæ incipit, *Lætentur cali*, & epistola synodica à S. Leone ad Flavianum contra Eutychem hæresim scripta, cui post ejus lectionem Episcopi, qui aderant, orthodoxi sic acclamant: *Hæc Patrum fides, hæc Apostolorum fides. Omnes ita credimus, orthodoxi ita credunt. Anathema ei qui ita non credit. Petrus per Leonem ita locutus est, Apostoli ita docuerunt.* Dixi autem, Episcopi, qui aderant, orthodoxi: nam Illyriciani & Palæstini Episcopi, qui nondum ad sanam mentem redierant, dubitarunt circa tria hujus epistolæ loca, quorum tamen plana erat orthodoxia: Breviter illis ex tempore responsum est ab orthodoxis: tum Magistratibus & Senatoribus seiscitantibus, quis adhuc dubi-

ter,

ret, orthodoxi Episcopi iterum clamant, *Nemo dubitat*: sed Illyriciani & Palestini per Atticum Nicopolis Episcopum aliquot dierum inducias postulant, intra quos tranquilla mente veritatem perquirere possint. A Magistratibus & Senatoribus conceduntur illis quinque dierum induciae, intra quos cum orthodoxis apud Anatolium convenientes doceantur, & dubia sua deponant. Contra hanc economiam reclamant orthodoxi omnes, dicendo: *Omnes ita credimus: sicut Leo, ita credimus, Nostrum nullus dubitat. Nos jam subscripsimus*. Denique Illyriciani & Palestini petunt, ut Dioscorus cum aliis sex Episcopis supra memoratis Synodo reddatur, orthodoxis omnibus clamantibus *Aegyptium exilio*.

Actioe tertia, à qua absunt Magistratus & Senatores, & Dioscorus, cum aliis sex Episcopis, qui cum illo in Ephesino latrocínio primatum habuerunt, Eusebius Dorilaei Episcopus Dioscorum accusat; leguntur varii libelli Synodo oblatis, in quibus exponebantur Dioscori scelera. Dioscorus à Synodo citatus, etiam post tertiam citationem venire abnuat: Palchasinus in eum sententiam profert his verbis: *Santissimus & beatus Archiepiscopus magne & senioris Romae Leo, per nos & per presentem sanctam Synodum, unacum beato Petro Apostolo qui est petra & crepido catholicae Ecclesiae, & recte fidei sacramentum, nudavit eum (Dioscorum) tam Episcopatus dignitate, quam etiam & ab omni sacerdotali alienavit ministerio*.

Similiter contra Dioscorum depositionis sententia fertur ab Anatolio, Maximo Antiocheno, & aliis deinceps omnibus qui aderant Episcopis. Sententia depositionis contra Dioscorum lata, ab omnibus deinde subscribitur; mittitur ad Dioscorum, & significatur clericis Alexandrinis, qui Chalcedone aderant. A Synodo proponitur edictum, quo declaratur, ita Dioscorum gradu & dignitate dejectum esse, ut nunquam in integrum sit restituendus. Denique Martianum Imperatorem de Dioscori depositione certiorum facit Synodus per litteras, in quibus Patres damnationis Dioscori causas exponentes, asserunt eum depositum esse, quia primò epistolam Leonis ad Flavianum recitari prohibuit Episcopis Ephesi congregatis, & hoc postquam multoties promiserat, & iuraverat sese huius epistolae lectionem non impediturum. Secundo, Eutychem legitime abdicatum, in integrum irregulariter restituit contra decretum Leonis, qui haeresim ejus damnaverat, & sententiam in illum à Flaviano latam confirmaverat. Tertiò, quia Flavianum & Eusebium Dorilaei Episcopum inique damnavit, & alios Episcopos à diversis Conciliis ritè damnatos, in communionem propria auctoritate suscepit; eum regulam ecclesiasticam praecipiant, ne qui Episcopi in communionem accipiant eos, qui ab aliis fuerunt excommunicati. Quartò, sententiam excommunicationis in Leonem Pontificem ferre ausus est. Quintò denique, Concilio inobediens fuit, & semel, ac secundo, & tertio secundum sanctas regulas vocatus, noluit sese sistere.

Magistratus & Senatores qui actione tertia non interfuerant, ut Dioscori iudicium soli Synodo relinqueretur, adfuerunt actioni quartæ: in qua sciscitantibus illis utrum symbolo Nicæno & Constantinopolitano consonet epistola Leonis ad Flavianum, declarant Episcopi omnes, etiam Illyriciani & Palestini, qui actione tertia dubitaverant de tribus ejus locis, illam symbolis consonare, eique se subscripsisse. Exinde accepto Imperatoris mandato, quo Juvenalis & aliorum Episcoporum, qui cum Dioscoro latrocinalem Synodum Ephesinam rexerant, iudicium Synodo permittebatur, Synodus cum illis, quoniam Leonis epistolae subscriperant, clementer agit, eosque in pristinum ordinem & confectum admittit. Lecta deinde fidei professione, quam Imperatori obtulerant Aegyptii Episcopi tredecim, jubentur dictam Leonis epistolam subscribere, quod facere sine Alexandrino Archiepiscopo constanter renuentes, ex indulgentia subscriptionem suam differre permittuntur donec novus loco Dioscori eligatur Alexandriae Episcopus.

Simonet Theol. Tom. II.

copus. Denique Caroso & aliis Archimandritis ac monachis Eutychanis, postquam lecti fuerunt supplices libelli, quos Imperatori obtulerant, conceduntur triginta dierum induciae ad hoc, ut Eutychem haeresim damnent, & subscribant epistolam Leonis; quo tempore elapso, si non obdierint, gradu ac omni dignitate, communionem, & praelatura privati declarantur.

Actioe quinta, cui interfuerunt Magistratus & Senatores, lecta fidei expositione, qualis apud Anatolium abientibus legatis Apostolicis exarata fuerat, Joannes Germanici Episcopus, in medium transiens, dixit, expositionem illam non bene habere, adeoque redintegrandam esse. Reclamarunt etiam legati Pontificii, interminati se discessuros, & Romae Synodum aliam generalem coactum iri, ni reconcinnaretur expositio, in qua tantum dicebatur, Christum esse ex duabus naturis, quod ad Eutychanam impietatem refutandam insufficiens esse judicabant Apostolici legati, nec immerito, ut patet ex his Dioscori verbis: *Quod ex duabus naturis est, suscipio; duas non suscipio*. Quare volebant in expositione dici, quod in sua ad Flavianum epistola scripserat Leo, Christum in duabus naturis inconfuse, immutabiliter, indivise, inseparabiliter subsistere; quod tandem post longam altercationem agentibus Magistratibus ac Senatoribus, & ipsomet Imperatore per nuntium interveniente, & praecipiente, perfectum est ab Episcopis ad id à Synodo delegatis. Expositio reconcinnata, & cum additione quam legati Pontificii postulaverant, relecta, ab universa Synodo suscepta est, clamantibus Episcopis omnibus: *Hec fides Patrum Metropolitanorum modo subscribunt... quae bene definita sunt, dilationem non suscipiant. Hec fides Apostolorum, huic omnes consentimus, omnes ita sapimus*.

Actioe sexta, praesentibus Marciano & Pulcheria, fidei expositio, postquam iterum lecta est, ab Episcopis omnibus subscribitur; & subscriptione ab omnibus facta, Imperatore iterum sciscitante, num secundum omnium Episcoporum consensionem definitio relecta, prolata fuerit, clamant omnes: *Omnes sic credimus: una fides, una voluntas, omnes idipsum sapimus, omnes consentientes subscripsimus, &c. Nestorio & Eutychem & Dioscoro anathema. Trinitas hos tres damnavit, Trinitas hos tres ejecit, &c.* Sic absoluta est Chalcedonensis Synodus celeberrima, quantum attinebat ad Eutychem, circa quem nominatum nihil statuit Synodus, quia causa illius jam erat finita, utpotè legitime condemnati ab Archiepiscopo suo Flaviano, cujus iudicium confirmaverat summus Pontifex Leo, cujus rogatu Eutychem jam relegaverat Marcianus.

Edicto publicè proposito Synodum confirmavit Marcianus, & ea quae decreverat observari praecepit. Legem, à Theodosio post latrocinalem Synodum Ephesinam contra Flavianum & Eusebium Dorilaei Episcopum latam, lege contraria infirmavit & abrogavit; Gangram Paphlagoniae urbem relegavit Dioscorum, in cujus locum suffectus est Proterius vir apprime catholicus, qui sedem Alexandrinam obtinuit, non sine ingentibus turbis, quas excitarunt, qui Dioscoro studebant: quare tunc duas in partes scissa est Alexandria, aliis, qui numero quidem pauciores, sed honestiores erant, Proterium sequentibus; aliis verò Dioscoro, quandiu vixit adherentibus, quorum plerique nequidem mortuo Dioscoro ad Proterium redire, sed seculum fecere, auctoribus Timotheo Eluro presbytero, & Petro Moggo diacono, quos idcirco Proterius damnavit.

§. IV.

Discrimina, in qua ab Eutychanis adducta Chalcedonensis Synodus, perfringuntur.

Marciano Imperatore anno 457. è vivis sublato, Timotheus Elurus, monachorum, quos circumvenerat, multitudine fretus, sedem Alexandrinam invadit;

Ff 3

vadit;

vadit; à duobus Episcopis, qui ob crimina sua damnati fuerant, & in exilium pulsi, ordinatur; per nefarios homines Proterium in baptisterio, ad quod confugerat, ipso die Cœna Domini interficit; & Chalcedonensem Synodum anathematizat, Missis utrimque ad Leonem, qui Marciano successerat, supplicibus libellis, hoc est, tam ab Ægypti Episcopis & clericis, de Proterii sede, & Chalcedonensis Synodi damnatione conquerentibus; quam à Timotheo, factum excusante, & ut Synodus Chalcedonensis abrogaretur postulante, Leo encyclicas litteras ad omnes orbis Romani Episcopos scribit, sciscitans quid eis de Chalcedonensi Concilio, & Timothei ordinatione statuendum judicent. *Chalcedonensem Synodum, ut ait Liberatus, cap. 15. usque ad sanguinem vindicandam ... Timotheum vero non solum inter Episcopos non haberi, sed etiam christiana appellatione privari, referunt omnes Episcopi. 1060.* Episcopus Eulogius Episcopus Alexandrinus, ad 470. tantum Ephraemius Antiochenus Episcopus ad Imperatorem referri debet apud Photium, Acceptis Episcoporum litteris Imperator Alexandria pelli jubet Timotheum, eumque Gangram primum, deinde Chersonam relegari. In eorum locum à Catholicis sufficitur Timotheus alius, cognomento Salophaciolus.

Non solum Alexandria, sed etiam Antiochia turbatur ab Eutychianis. Petrus cognomento Cnaphæus sub Fullo, presbyter primum Chalcedone, deinde Constantinopoli Archimandrita, impietati Eutychianæ addictissimus, scelus suorum conscientia exagitatus aufugit Antiochiam ad Leonem, quem Imperator Leo Orientis ducem fecerat. Ibi contra catholicam fidem & Martyrium Patriarcham turbas ingentes excitavit; tum Martyrio sponte Episcopatu renunciantem, sedem Antiochenam invasit: sed agente Gennadio, ab Imperatore damnatus ad exilium, antequam in illud deportaretur, fuga sibi iter consuluit.

Leone mortuo, & imperante Zenone, Basiliscus Eutychianæ sectæ studiosus, tyrannidem arripit anno 495. Ab exilio revocat Timotheum Elurum, qui cum Petro Cnaphæo venit Constantinopolim. Suadente Timotheo, Basiliscus ad omnes ubique Episcopos mittit encyclicas litteras, in quibus epistolam sancti Leonis ad Flavianum & Chalcedonense Concilium anathematizari jubet, & ubicunque reperta fuerint, flammis absumi. Cum Timotheo Eluro & Petro Cnaphæo Basilisci litteris subscripsisse Episcopos alios numero circiter quingentos scribit Evagrius, lib. 3. hist. cap. 5. Ex illis fuere Asiatici Episcopi, qui tamen aliquanto post, dejecto Basilisco, ad Acacium Constantinopolitanum miserunt penitentiae libellos, quibus asserbant, se non sponte sua, sed necessitate adactos, Basilisci litteris subscripsisse, nec aliter se, quam juxta Chalcedonensis Synodi formulam credere, & antea credisse.

Subscriptis Basilisci litteris Petrus Cnaphæus Antiochiam reversus, sedem illam iterum occupat, Timotheus itidem cum Petro Moggo Alexandriam redit, & sede illa recepta, fugatoque Timotheo Salophaciolo, anathematizat Chalcedonensem Synodum. Interea Acacius adversus Basiliscum plebem Constantinopolitanam & monachos commovet. Basiliscus perterritus, litteras suas encyclicas revocat, aliasque illis contrarias, quibus Chalcedonensem Synodum confirmat, mittit ad Episcopos.

Altero, quam deturbatus fuerat anno, Zeno imperium recuperat; omnia Basilisci acta rescindit, Petrum Cnaphæum Antiochia expulsi, deturbari jubet Timotheum Elurum, qui, si Liberato credimus, vitæ pertæsus mortem optat, & haulto sponte veneno exstinguitur. Restituito jussu Leonis Timotheo Salophaciolo, hæretici sua sibi auctoritate Episcopum eligunt Petrum Moggum, quem, hoc nuncio accepto, morte damnat Zeno; quare sese hominum conspectui subducere cogitur; cum autem Alexandria delitesceret, Timotheus Salophaciolus de eo longius amandando scripsit ad Simplicium Pontifi-

cem, qui ea de re apud Zenonem & Acacium; qui tum Petro favebat, toto ferè triennio per litteras frustra laboravit.

Mortuo Timotheo Salophaciolo, à Catholicis Joannes cognomento Thalaja, vir catholicus, Episcopus Alexandrinus ordinatus est, cui Acacius, quod ab eo non accepisset litteras, quibus de illius ordinatione certior fieret, gravissimè succensuit: unde & Zenonem impulit, ut eo dejecto Petrum Moggum restitueret. Præterea, idem Acacius Zenoni auctor fuit, ut Catholicos cum hæreticis conciliandi gratia eederet henoticum seu unitivum decretum, quod est media quædam inter orthodoxos & heterodoxos fidei professio, in qua scilicet profiteretur se nullam aliam fidei formulam suscipere præter Nicænam, quam Constantinopolitana Synodus generalis confirmavit; & Ephesina, quæ Nestorium damnavit, secuta est; eoque qui aliter sentiunt, vel sententiam aliâs, sive in Chalcedonensi, sive in alia qualibet Synodo, anathematizari cum Nestorio & Euryche. Præterea, duodecim sancti Cyrilli adversus Nestorium anathematismos recipit & confitetur *Unigenitum Dei Filium & Deum, verò hominem factum ... consubstantialem Patri secundum deitatem, eundemque nobis consubstantialem quoad humanitatem, qui descendit & incarnatus est ex Spiritu sancto de Maria Virgine ac Dei genitrice, unum esse, non duos. Eos verò qui dividunt, aut confundunt, aut phantasmam introducunt, omnino rejicit: de una autem aut duabus post incarnationem naturis ex industria silet, ne cui parti præjudicet.* Itaque Zeno in suo henotico Synodum Chalcedonensem non damnabat quidem, sed nec illam, & editam ab illa fidei expositionem admittebat, imò indirectè eam petere, ac vituperare videbatur.

Henoticum suscepit Petrus Moggus, quare cum eo Acacius communionem iniit. Cum autem Chalcedonensem Synodum damnare desineret Petrus, ex Eutychianis, quibus abundabat Alexandria, aliqui ab ejus communionem recesserunt; eumque postea, ut illos ad se reduceret, Synodum anathematizasset, nihilominus in suo schismate perseveraverunt: unde quia conventus suos seorsim à suo Capite seu Patriarcha agebant, nuncupati sunt Acephali, quod vocabulum ad totam sectam transit; ita ut postmodum sectæ illius homines indifferenter Acephali, vel Eutychiani appellati fuerint.

Anno 482. quo Henoticum promulgatum est, Constantinopoli debebat Petrus Cnaphæus, qui illud suscipiendo conciliavit sibi Acacium, à quo in communionem idcirco receptus est, & in Antiochena sede restitutus, ejectione Calendione catholico, quem ipse Acacius ordinaverat: sede recuperata Petrus Cnaphæus palam Concilium Chalcedonense damnavit, & ad Trisagii finem hanc adjecit clausulam, *Qui passus es pro nobis, miserere nobis*, sique initium dedit hæresi Theopachitarum.

Anno 483. defuncto Simplicio, ad Pontificatum Romanum evehctus est Felix tertius, qui Henoticum repudiavit, & Romæ coegit Synodum, ex qua legatos, Vitalem scilicet ac Mistanum Episcopos, Constantinopolim misit, qui à Zenone peterent, ut Chalcedonensis Synodus firmaretur, Petrus Moggus tanquam hæreticus expelleretur, & Acacius Romam mitteretur; rationem redditurus eorum, quæ ei objiciebat Joannes Thalaja, qui Alexandria expulsi, ad Sedem Apostolicam confugerat. Verum legati in carcerem conjecti, ac postea ab Acacio corrupti, cum hæreticis communicarunt, Petri Moggi nomine in sacris dyptichis publicè recitato, ex quo facto multos ex simplicioribus in fraudem induxerunt hæretici, asserentes Petrum Moggum à Romana etiam Sede susceptum esse in communionem.

De legatorum suorum pravariationem per Acemetenses monachos, qui illos accusaturi Romam venerant, certior factus Felix, alteram Romæ coegit Synodum, in qua legatos suos omni honore & gradu privavit, & excommunicationis sententiam tulit in Acacium, quam Constantinopolim delatam monachus Acemetensis in Acacii pallio suspendit, dum ad sacra celebranda templum ingrederetur. Acacius con-

contempto Synodi Romanæ iudicio in hæreticorum communione permansit, & Felices nomen è sacris expunxit diptychis: quare ex tunc Romana & aliæ Occidentales Ecclesiæ à Constantinopolitana separatae sunt, quod schisma diu duravit cum ingenti Ecclesiarum Orientalium detrimento; nec nisi post quinque & triginta circiter annos, imperante Iustino seniore, & procurante Hormisdâ Pontifice, extinctum est.

Zenone post decimum & septimum imperii sui annum absque liberis defuncto, Ariadnes, quæ Zenonis conjux fuerat, opera rerum summam adepta est, & Ariadnem accepit uxorem Anastasius. Eo imperante, miram Ecclesiarum Orientalium discordiam fuisse, scribit Evagrius lib. 3. hist. Eccl. cap. 30. singulis præfiliis, prout ipsis visum erat, agentibus. Alii Synodum Chalcedonensem defendebant; alii anathematizabant: alii nec admittebant nec rejiciebant, contenti Henotico, quamvis inter se de una vel duabus in Christo naturis dissiderent. Cum autem veller Anastasius subditos imperio suo altissima pace frui, omni contentione tum ab Ecclesiæ statu, tum à rebus publicis procul amandata, atque ita nihil omnino innovari veller, si quem Episcopum deprehenderet contra inolitam Ecclesiæ, cui præerat, consuetudinem Concilium Chalcedonense aut prædicantem, aut sub anathemate damnantem, eum fere expellebat.

Xenajas Hierapoleos Episcopus, cum ingenti monachorum Eutychianorum turba Antiochiam irruens, Flavianum Patriarcham catholicum aggressus est, ut eum ad anathematizandam Chalcedonensem Synodum compelleret. At cives Antiocheni accurrentes, Xenajam cum suis monachis, non sine magna illorum cæde fugarunt. Quod cum delatum esset ad aures Anastasii, Flavianum immeritum expulit, & Patras relegavit, intruso in ejus locum Severo, homine nequissimo, qui ob Eutychianam impietatem è monasterio suo expulsus, Constantinolim venerat, & in Anastasii familiaritatem irrepserat. Hic cum Antiochiam venisset, synodicas, in quibus Chalcedonensem Synodum cum epistola S. Leonis, & eos qui duas in Christo naturas agnoscerebant, sub anathemate damnabat, litteras quaquaversum misit, & ad eas subscribendas suæ diocesis Episcopos partim fraude induxit, partim vi compulsi, nonnullis tamen subscribere recusantibus, qui idcirco sedibus suis relictis fugerunt.

Mortuo Anastasio Prætoriani milites Imperatorem renuntiaverunt Iustinum, qui senior dictus est, Principem apprime catholicum, & acerrimum Chalcedonensis Synodi defensorem. Hic primo imperii sui anno Severum, eò quod in litteris synodicis, quas scribebat, & in responsionibus, quas ad singulos Patriarchas mittebat, Synodum Chalcedonensem damnare non cessabat, deturbavit, iussitque linguæ abscissione plecti, hortatu Vitaliani militum magistri, cui maledixerat. Quod supplicium fuga evasit Severus, in cuius locum successus est Paulus quidam, vir catholicus, qui Chalcedonensem Synodum palam prædicare iussus est ab Imperatore, à quo idem aliis omnibus Orientalis Ecclesiæ præfiliis præceptum est.

Iustino ad meliorem vitam translato, Iustinianus, quem sibi collegam assumpserat, solus imperavit, & Chalcedonense Concilium acerrimè ad finem usque vitæ defendit, Theodora ejus conjuge Eutychianorum parti addictissima, eosque, qui unam tantum in Christo naturam assererebant, omni cura ac sollicitudine protegente.

Petrò Moggo ejusdem impietatis & in Chalcedonense Concilium odii participes in Alexandrina sede successerant Athanasius, Joannes Mela, Joannes alter cognomento Niziora, Dioscorus junior, sub quo Alexandrini Acephali ad aliorum, qui Patriarchæ communicabant, Eutychianorum communionem redierunt; & Timotheus, quo defuncto, procurante Theodora Augusta, per Caloprythium cubicularium, Theodosius ordinatus est Episcopus Alexandri-

Simonnet Theol. Tom. II.

nus: sed seditionum populi pertæsus, sponte Alexandria abcessit, & cum honore Constantinopolim deductus est iussu Theodoræ, quæ cum Chalcedonensem Synodum suscepturum esse Justiniano promiserat; quod cum à Severo, qui tunc Constantinopoli agebat, in hæresi confirmatus, præstare pertinaciter reculasset, ab Imperatore missus est in exilium, & in ejus locum successus Zoilus Episcopus catholicus.

Anno 635. è Trapezuntina sede in Constantinopolitanam, opera Theodoræ translatus est Anthimus catholicum se simulans. Eodem anno Constantinolim venit Agapetus Romanus Pontifex, qui acceptis orthodoxorum contra Anthimum libellis, eum hæreseos convictum, Augusta clam minas nequicquam intentante, deposuit, eique subrogavit Mennam, qui, Agapeto aliquantò post ad cælos translato, Constantinopoli Synodum coegit, in qua Anthimus in hæresi contumax excommunicatus est cum Severo, quibus constitutione edita Justinianus non solum urbe regia, sed etiam omni alia imperii civitate interdixit. Ex quo tempore omne in Ecclesia Orientali dissidium sublatum est, & à Patriarchis aliisque Episcopis omnibus receptæ & prædicatæ sunt quatuor Synodi, Nicæna scilicet, Constantinopolitana, Ephesina prior, & Chalcedonensis, ut scribit Evagrius, lib. 4. hist. Eccl. cap. 11. & manifestum sit ex quinta Synodo sub Justiniano celebrata Constantinopoli, in qua sic loquuntur Patres: *Iterum confitemur quod suscipimus sanctas quatuor Synodos, id est, Nicænam, Constantinopolitanam, Ephesinam primam, & Chalcedonensem; & que pro una eademque fide describunt, prædicavimus, & prædicamus.*

S. V.

De variis Eutychianorum factionibus.

Eutychiani divisi sunt in Eutychianos rigidos, Eutychianos molliores, hæsitantes, corrupticolas, incorrupticolas, Agnætas, Theopaschitas, Triceitas, Severitas, Jacobitas, &c.

Eutychiani rigidierant ii, qui in omnibus Eutychis impietatem sequebantur: molliores verò, qui in aliquo ab Eutychæ dissentiebant; unde & semi-Eutychiani dicti sunt. Primi cum Eutychæ assererebant, post unionem, unam tantum naturam, eamque simplicem in Christo mansisse, sive quia volebant divinitatem converti esse in humanitatem, sive potius quia sentiebant humanitatem à divinitate abstrahi atque consumptam: unde negabant Christum ulla ex parte nobis substantialem esse. Secundi verò affirmabant unam quidem in Christo naturam esse, sed eam naturam Patris secundum aliquid, & secundum aliquid naturæ nostræ esse consubstantialem; unde consequens est, ut tenerent ex utraque natura, divina scilicet & humana, unam tertiam fuisse compositam.

Hæsitantes, ex quorum numero fuisse Anastasium Zenonis in imperio successorem scribit Leontius, hoc commune cum aliis Eutychianis habebant, quod Eutychis hæresim amplecterentur, & averfarentur Chalcedonensem Synodum.

Corrupticola sic dicti, quia corpus Christi fuisse corruptioni obnoxium confitebantur, Theodotiani nuncupati sunt à Theodosio, quem supra favore Theodoræ Augustæ ad Alexandrinum Episcopatum evectum esse diximus. Incorrupticola verò corpus Christi corruptelæ, mortis & perpeffionis expertis semper esse volebant. Appellati autem sunt etiam Julianistæ à Juliano Halicarnassensi; Gajanitæ à Gajano, quem à monachis in Alexandrinam sedem deturbato Theodosio, intrusus Theodora Carthaginem relegavit, & Aphthartodocetæ.

Agnæta sic dicti, quia Christo ignorantiam attribuebant, autorem habuerunt Themistium diaconum Alexandrinum, à quo Themistiani nuncupati sunt. Theopaschitæ Petrum Cnapheum autorem habuerunt, & unam de trinitate personam passam esse secundum divinitatem asseruerunt. Differebant autem à Patropassianis, qui unam in Deo hypostasi-

Ff 4

sim

sim admittebant; cum ipsi tres inter se realiter distinctas agnoscerent. Trinitas non solum tres hypostas, sed etiam tres naturas inter se distinctas realiter constituerunt. Horum institutor, vel saltem instaurator fuit Joannes Grammaticus cognomine Philoponus, qui scripsit contra Chalcedonensem Synodum. Severitas, qui in plures factiones divisus fuerunt, sic dicti sunt à Severo Antiocheno pseudo-Episcopo, quo auctore gloriabantur. Jacobitas prognati sunt à Jacobo genere Syro, ex infima plebe homine, qui Armenos in Theopascitarum haresim induxit, quam hactenus pertinaciter retinent. Extiterunt denique aliae Eutythianorum factiones, quorum alii Angelitæ à loco quodam Alexandriae Angelio dicto, in quo conventus suos habebant, alii Petritæ à Petro Episcopo, alii Cononistæ ab Episcopo Conone nuncupabantur.

ARTICULUS XI.

De Scythis quibusdam & Acemetensibus monachis.

Ufino seniore imperante, pacis ac concordiae Ecclesiasticae studiosissimo, Hormisdas Pontifex Romanus ad eum anno 519. legatos misit, Germanum & Joannem Episcopos, Blandum presbyterum, Felicem & Dioscorum diaconos, qui cum Sede Apostolica Constantinopolitanam Ecclesiam, & alias Orientis Ecclesias reconciliarent. Tunc temporis Scithæ quidam monachi Vitaliani magistri militum, qui & ipse erat Scythæ, domestici, quorum præcipui erant Achilles, Joannes, Mauricius, Maxentius, Leontius Vitaliani affinis, & Petrus diaconus, reconciliatorem feliciter inceptam aliquantulum inturbabant.

Hi aliquando cum Victore Constantinopolitano Ecclesiæ diacono disputantes, asseruerunt Chalcedonensis Synodi professionem non sufficere, & præter illam confitendum, unum de Trinitate crucifixum esse. Negavit Victor: quare adversus illum tanquam Nestorianum, supplicem libellum obtulerunt legatis Pontificiis & Joanni Constantinopolitano Episcopo, perieruntque ut Chalcedonensi Synodo adderetur illud, unum de Trinitate crucifixum esse. Responderunt legati: Quod non est in quatuor Conciliis definitum, nec in epistolis beati Papæ Leonis, nos nec dicere possumus, nec addere. A legatis itaque rejecti sunt monachi, quod extorquere vellent novum additamentum, nec necessarium, nec Eutythianæ impietatis suspitione carens, cum ante annos triginta à Petro Cnaphæo hæretico dictum esset: Unum de increata & indivisa Trinitate passum esse.

Monachi Scythiani spe sua delusi, Romam profecti sunt ad Hormisdas Pontificem, ad quem scribere legati, ut eum admonerent, ne facilius se præberet monachis illis, qui cum Synodum Chalcedonensem cum sancti Leonis epistola sine novo additamento sufficere negarent, & eos qui illis contenti essent, tanquam Nestorianos traducerent, hæreticum animum gerere non immerito videri poterant. Addebat Dioscorus, è legatis unus, eorum additamento tam graviter offendi animos orthodoxorum in Oriente, ut ex illius approbatione graves dissensiones & scandala inter Ecclesias exortura essent; adeoque videri sibi, utile fore, & ad Ecclesiarum pacem conveniens, non aliud monachis illis responsum dari, quam sufficere Chalcedonense Concilium, in quo & alia Synodi continentur, cum S. Leonis epistola, ab eodem illo Concilio confirmata.

Scythicos monachos humaniter excepit Hormisdas, & eos usque ad legatorum suorum reditum retinere decrevit. Interea omnem adhibuit conatum, ut illos ab incepto deterreret, & suppressa, quam excitant, controversia, quiescerent, Chalcedonensi Synodo & S. Leonis epistolis contenti; at apud eos monitis, mansuetudine, ac auctoritate sua nihil plane profecit; nam multum tumultuari Romæ, & populum ad seditionem commovere frustra conati,

clam aufugerunt, & fuga sua sese omnia ex præva & hæretica intentione agere facile persuaserunt Pontifici, qui proinde verba Apostoli primæ ad Timotheum, cap. 3. eis attribuentis in sua ad Postessorem Africanum Episcopum epistola, sic loquitur: *De eis serò probavimus prophetica Apostolum voce dixisse, in novissimis diebus instare tempora periculosa, & fore homines sui tantum amatores, habentes formam pietatis, virtutem autem ejus abnegantes, itaque esse vitandos.* Illos tamen non anathematizavit, nec de illorum propositione judicium aliquod tulit, solumque eam auctoritate sua confirmare constanter reculavit.

Paulatim refrixit invidia, quam Scythicorum monachorum propositio incurerat, ejulque patrociniū suscipere docti & pii homines, inter quos numerantur Ferrandus diaconus, & Facundus Hermianensis Episcopus. Cum itaque illam Justiniano & Episcopis placere cernerent monachi Acemetæ, sic dicti quod in turmas tres divisi, ac per vices sibi succedentes, Dei laudes in Ecclesia diu noctuque concinerent sine intermissione, ex zelotypia adversus monachos Scythicos, quibus tanquam Eutythianis acriter adversari fuerant, in oppositum Nestorii errorem prolapsi sunt, negantes, ut refert Liberatus in suo Breviario cap. 20. esse confitendum beatam Mariam verè & proprie genitricem, & unum de Trinitate incarnatum, & carne passum.

Cum autem urgerentur ab Imperatore, suadente Epiphania Constantinopolitano Episcopo, ad Joannem II. Romanum Pontificem, qui Hormisdæ post Joannem I. Felicem IV. & Bonifacium II. successerat, legatos miserunt Cyrum & Eulogium; quo audito, Imperator eidem legatos destinavit Hypacium & Demetrium Episcopos, qui has tres Pontifici proponerent quæstiones: *Utrum unus ex Trinitate Christus & Deus noster dici possit, hoc est, una de tribus personis sancta Trinitatis sancta persona? An Deus Christus carne pertulerit impassibili deitate? An proprie & veraciter Mater Domini Dei nostri Christi Maria, semper Virgo debeat appellari: earumque decisionem ab eo peterent.*

Ab iisdem legatis Joanni redditæ sunt Imperatoris literæ, in quibus, suam & aliorum Orientalium orthodoxorum fidem exponens, sic ait: *Prædicantes Dominum nostrum Jesum Christum crucifixum unum esse sanctæ & consubstantialis Trinitatis, & coadorandum & glorificandum Patri & sancto Spiritui. Nec enim alium Deum Verbum, & alium Christum cognoscimus: sed unum atque eundem ipsum consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem nobis eundem ipsum secundum humanitatem, passibilem carne, eundem ipsum impassibilem deitate sanctam atque gloriosam Virginem Mariam proprie & verè Dei Matrem esse dicimus; non quia Deus Verbum principium ex ipsa sumpsit, sed quia in ultimis diebus descendit de cælis, & ex ipsa incarnatus, & homo factus, & natus est, quem confitemur & credimus, sicut dictum est, consubstantialem esse Deo Patri secundum deitatem, & consubstantialem nobis eundem ipsum secundum humanitatem: ejusdem miracula & passiones, quas sponte in carne sustinuit, agnoscentes, &c.*

Hac Justiniani legatione anno 533. accepta & audita, Joannes Romæ coegit Synodum, in qua post debitam veritatis inquisitionem sententiam tulit secundum Imperatorem contra monachos Acemetas, quos ad rectam fidem revocare frustra conatus est, & idcirco in hæresi obduratos fidelium communione privavit. Patent hæc ex duabus synodicalis epistolis, quarum prima est ad Justinianum, secunda verò ad Avienum, Liberium, & alios Constantinopolitanos Senatores, scriptæ à Joanne anno 534.

In prima Joannes I. laudat Imperatorem, quod amore fidei & charitatis studio, edoctus Ecclesiasticis disciplinis, Romana Sedis reverentiam conservet, & ei cuncta subiciat, & ad ejus deducat unitatem, ad